

Biblioteka Jagiellońska
w roku Wielkiego Jubileuszu
Uniwersytetu Jagiellońskiego

E-eksplozja: narzędzia-metody-użytkownicy

konferencja naukowa

Biblioteka Jagiellońska

27 marca 2014 r.

Biblioteka Jagiellońska
w roku Wielkiego Jubileuszu
Uniwersytetu Jagiellońskiego

E-eksplozja dane i metadane, dokonania i plany

Krystyna Sanetra

Konferencja naukowa, Biblioteka Jagiellońska, 27 marca 2014 r.

E-eksplozja w Bibliotece Jagiellońskiej

dane

1992 - bazy danych na CD-ROM - baza Humanites Index zakupiona w maju 1992 r.

1995 - dok. elektr. na nośnikach (eo)

2011 - dok. elektr. born digital (eo)

metadane dostępne online

OPAC Komputerowy Katalog Zbiorów Bibliotek UJ,
VTLS/Virtua – umowa dot. zakupu 23.12.1992

KATALOG PODSTAWOWY
(tzw. Stary) do 1949 roku

e-PKA - Stary Katalog - wersja elektr. – 1998-2003,
indeksy zakończono w 2012 r.

dane i metadane

subskrybowane bazy danych na zewn. platformach, pełnotekst., bibliogr.-abstrakt., faktograf., bibliometr.

1995 – pierwsza w trybie online SwetsScan,

2004 – 17 baz online, 1.01.2014 – 68 baz online

kopie cyfrowe w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej – 2010
1.01.2014 – 219 509 publ., dane agregowane przez FBC,
dostępne przez Europeangę

KKZBUJ – metadane dostępne online

Komputerowy Katalog Zbiorów Bibliotek UJ – od 1 stycz. 1994

- metadane dla zasobów tradycyjnych/analogowych – wszystkie typy dokumentów bibliotecznych:

książki, 1993; czasopisma;1994; dr. muz.1995; [dok.elektr.1996](#); dok. kartogr.1996, rękop.1998, st. druki i dok. dźw. 2004; dok. ikonogr. 2007; filmy 2008; [kopie cyfr. własne 2009](#).

- nowe nabytki niezależnie od daty wydania

- 1 stycz.2014 - 1 066 500 rek. bibl., 51 % opracowali bibliotekarze UJ, 49 % przejęto z NUKAT
2 640 775 rek. egz. – 67% BJ, 28% sieć UJ, 5% BM

- opracowanie retrospektywne - obecnie KKZBUJ notuje ok. 34 % zasobów BJ,
ok. 33 % wszystkich zbiorów bibliotek UJ.

Cyfrowe środowisko informacyjne w BJ - zasoby

stan 1 stycz. 2014 r.

17345 jedn. zinwentaryz. dok. elektr. (w KKZBUJ blisko 7 tys. rek. bibliogr.)

173 994 jedn. licenc. zbiorów elektronicznych, do których BJ opłaciła dostęp 219 509
jedn. materiałów zdigitalizowanych i udostępnionych w JBC

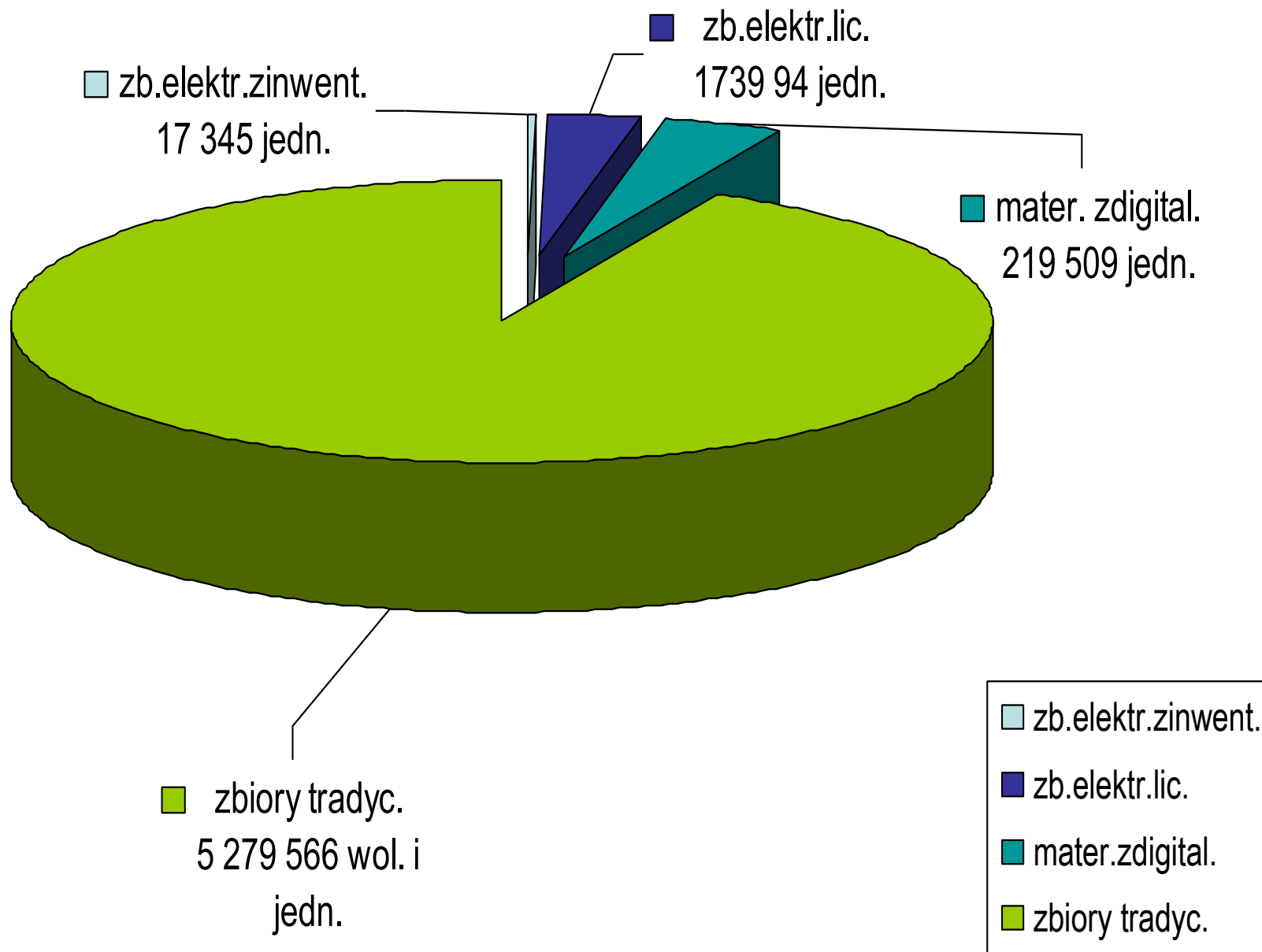
=====
410 848 jedn. udostępnionych zasobów cyfrowych

co stanowi 7,8 % ogólnej liczby 5 279 566 wol. i jedn. zbiorów tradycyjnych,
gromadzonych od niepamiętnych czasów

przyrost zbiorów tradyc. w 2013 r. - 149 090 wol. i jedn.,

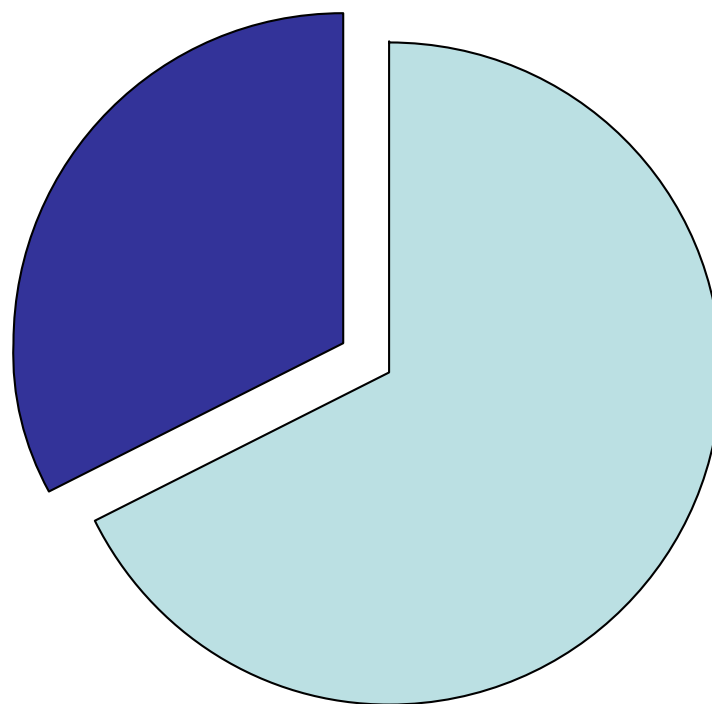
przyrost zbiorów cyfr. w 2013 r. - 72 627 jedn. (49 % przyrostu zbiorów tradycyjnych).

Cyfrowe środowisko informacyjne i zasoby tradycyjne – ogółem, stan na 1 stycz.2014 r.

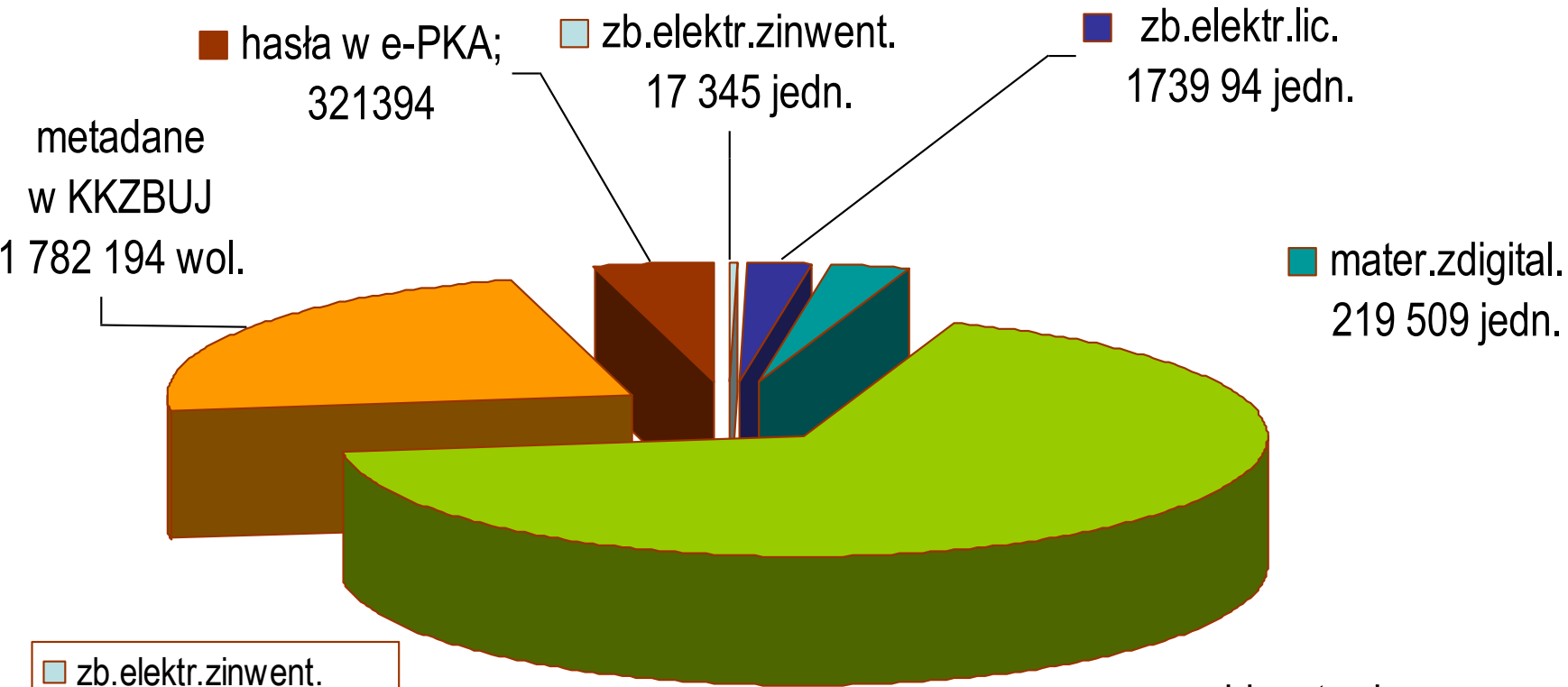
Przyrost źródeł cyfrowych i tradycyjnych w 2013 r.

■ przyrost
zb. cyfr.
w 2013
72 627
32,4%

■ przyrost
zb. tradyc.
w 2013
151 287
67,6%

Zbiory tradycyjne, zbiory cyfrowe i metadane, stan na 1 stycz.2014 r.

- zb.elekt.zinwent.
- zb.elekt.lic.
- mater.zdigital.
- zbiory tradyc.
- metadane w KKZBUJ
- hasła w e-PKA

zbiory tradyc.
5 279 566 wol. i jedn.

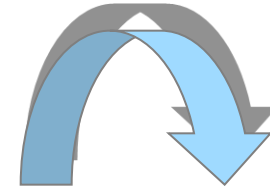

Biblioteka Jagiellońska
w roku Wielkiego Jubileuszu
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Ekspansja Internetu

Ekspansja innych mediów cyfrowych

Biblioteka Jagiellońska stała się biblioteką hybrydową,
w której współistnieją zasoby tradycyjne/analogowe i zasoby cyfrowe
oraz ich metadane

Użytkownik

formularz
elektroniczny

komunikaty z
systemu

OPAC

email

dostęp
pełnotekstowy

Ars Quaerendi

Internet

Facebook

portal BJ

e-learning

bazy danych
w wolnym dostępie

bazy danych
subskrybowane

Stary Katalog- wersja elektr.

RUJ

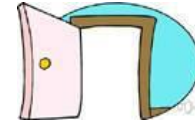
KKZB
UJ

JBC

Informacyjne środowisko cyfrowe

Co otrzymuje użytkownik?

- dostęp do danych/metadanych – 24 x 7,
- wzrost transferu informacji dostępnej online,
- nowe źródła informacji, nowe usługi,
- wspomaganie umiejętności korzystania z różnych interfejsów:

lel ioteczne, szkolenia, w tym na odległość,

- dostęp do komputerów BJ, możliwość korzystania z własnych,
  - dostęp do sieci – Internet, intranet, ekstranet,
  - informacje zamieszczane na Portalu
  - możliwość komunikowania się z bibliotekarzami – e-mail,
  - automatyczne komunikaty przypominające od
- wspomagające płynność korzystania z bazy katalogowej.

Narzędzia

1. technologia komputerowa (VTLS/Virtua, dLibra ...)
2. zmiany organizacyjne,
3. zmiany procedur, upraszczanie,
4. współpraca, podział i integracja działań, na poziomie lokalnym i ogólnopolskim,
5. podnoszenie kompetencji,
6. pozyskiwanie dodatkowych środków.

Koszty

Większe przedsięwzięcia wsparte znacznym dofinansowaniem zewnętrznym, np.:

- komputeryzacja BJ/budowa KKZBUJ – amerykańska fundacja A. Mellona, KBN,
- prace retrospektywne - dofinansowywane systematycznie przez środki pozyskiwane ze źródeł zewnętrznych, MNiSW,
- elektroniczna wersja Starego Katalogu - utworzona w głównej mierze dzięki środkom finansowym z KBN,
- platforma JBC zbudowana dzięki środkom unijnym, projekt kluczowy MKiDN,
- powiększanie zasobów cyfrowych w JBC- środki unijne z kolejnych projektów.

Oczywiście, po stronie beneficjenta dofinansowania jest wkład własny, nie tylko finansowy, ale nade wszystko merytoryczny, koncepcyjny, organizacyjny.

Strategia działań Biblioteki Jagiellońskiej

1. Rozwój zasobów informacyjnych:

- rozwój **KKZBUJ** o metadane dot. dokumentów wydanych od 1950 r.,
- powiększanie zasobów cyfrowych **JBC**,
- budowa **Repozytorium UJ** wraz z **Bibliografią Pracowników UJ**,
- pozyskiwanie **dostępu do baz** na zewnętrznych platformach.

2. Wzrost atrakcyjności dostarczanych użytkownikom **informacji i usług**.

3. Rozwój, **optymalizacja działania** i wykorzystywania platformy **JBC**.

4. Zbudowanie **struktury merytorycznej i organizacyjnej** niezbędnej dla funkcjonowania **RUJ**.

5. **Współpraca** z bibliotekami/instytucjami krajowymi i zagranicznymi dla rozwoju wspólnych inicjatyw (NUKAT, FBC, Europeana ...).

6. Dobry **przepływ informacji**, **promocja działań**.

7. **Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych**.

Biblioteka Jagiellońska
w roku Wielkiego Jubileuszu
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Dziękuję za uwagę 😊